

Startende ondernemingen in West-Brabant 2010

Februari 2011

Startende ondernemingen in West-Brabant in 2010

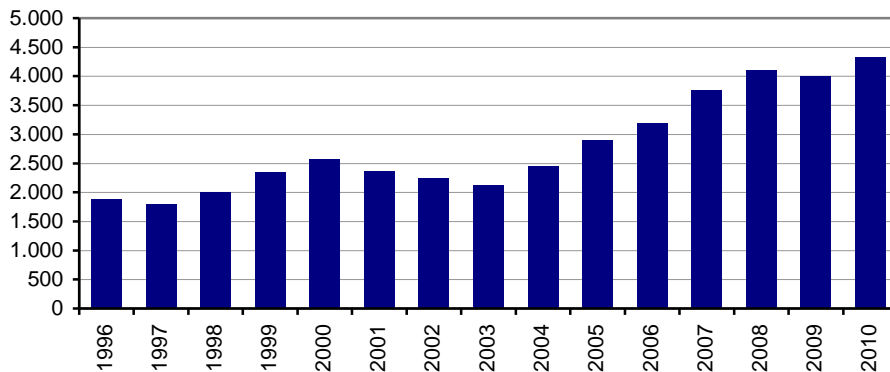
Aantal startende ondernemingen fors gestegen

In West-Brabant is sinds 2003 een duidelijke stijging te zien van het aantal startende ondernemingen. Ondernemen is populair, hetgeen onder andere heeft gezorgd voor een sterke groei van het aantal zzp-ers (zelfstandige zonder personeel). De toegenomen populariteit heeft echter niet kunnen voorkomen dat het aantal starters in het 'crisisjaar' 2009 daalde met 2,8%. Vorig jaar was er echter weer sprake van een sterke groei. In 2010 werd in West-Brabant zelfs een record aantal starters geregistreerd.

De stijging van het aantal starters heeft vooral te maken met het herstel van de economie. Het vertrouwen stijgt waardoor mensen weer kansen zien om voor zichzelf te beginnen. Door reorganisaties of opheffingen/faillissementen zijn sommige personen ook noodgedwongen voor zichzelf begonnen.

Figuur 1

Ontwikkeling van het aantal startende ondernemingen in West-Brabant sinds 1996

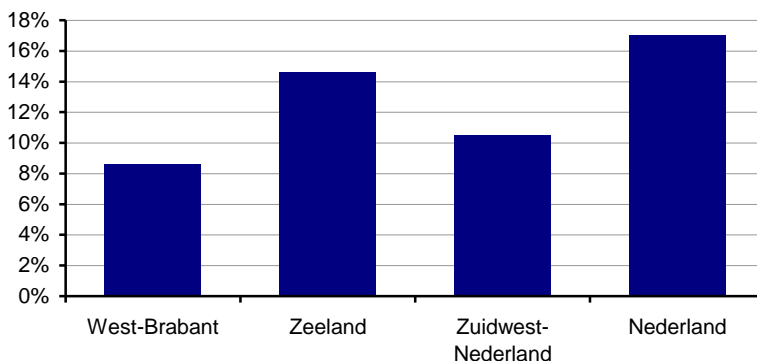
Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Landelijk groeit aantal starters nog sneller

Het aantal startende ondernemingen groeide in West-Brabant van 3.990 in 2009 naar 4.340 in 2010, een groei van 8,6%. Ondanks deze forse toename ligt deze in Zeeland (+14,6%) maar vooral landelijk nog hoger (+17%). Een duidelijke verklaring voor de lagere groei van West-Brabant is op basis van de beschikbare cijfers moeilijk te geven.

Figuur 2

Groei van het aantal starters in de periode 2009-2010 naar regio

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Breda is binnen West-Brabant duidelijk nummer één

Binnen de regio West-Brabant staat Breda wat betreft het aantal startende ondernemingen op de eerste plaats. In deze gemeente werden in 2010 bijna 1.500 starters geteld. In totaal neemt Breda bijna 35% van alle starters in de regio voor haar rekening. Op de tweede en derde plaats volgen respectievelijk Roosendaal (12,3%) en Bergen op Zoom (10,1%).

In bijna alle gemeenten is het aantal starters in 2010 toegenomen. Alleen Geertruidenberg en Zundert laten een kleine daling zien. De groei is het grootst in Roosendaal met een plus van 106 starters, gevolgd door Etten-Leur (+78) en Breda (+53).

Tabel 1

Aantal startende ondernemingen in West-Brabant per gemeente (2010)

Gemeente	Abs.	%	Groei 2009-2010 (abs.)
Alphen-Chaam	63	1,5	7
Baarle-Nassau	48	1,1	11
Bergen op Zoom	438	10,1	33
Breda	1.497	34,5	53
Drimmelen	150	3,5	12
Etten-Leur	299	6,9	78
Geertruidenberg	89	2,1	-10
Halderberge	167	3,8	42
Moerdijk	206	4,7	1
Oosterhout	346	8,0	1
Roosendaal	534	12,3	106
Rucphen	123	2,8	1
Steenbergen	129	3,0	0
Woensdrecht	127	2,9	13
Zundert	123	2,8	-3
West-Brabant	4.339	100,0	345

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Breda kent ook relatief gezien de meeste starters

Indien het aantal starters per gemeente wordt gerelateerd aan de omvang van het bedrijfsleven, staat Breda wederom op de eerste plaats. Deze gemeente kende in 2010 93 starters per 1000 vestigingen. Roosendaal en Bergen op Zoom staan op respectievelijk de tweede en derde plaats. Geertruidenberg is hekkensluiter. Ook over een langere periode bezien (2006-2010) handhaaft Breda haar eerste plaats. Bergen en Zoom en Roosendaal wisselen dan van plek. Alphen-Chaam telt relatief gezien de minste starters.

Voor de hele regio West-Brabant geldt dat er wat minder starters zijn dan gemiddeld in Nederland (77 versus 84). Voor een deel kan dit verklaard worden door de lagere groei van het aantal starters in 2010. Immers over een langere periode bezien is het verschil tussen West-Brabant en Nederland minder groot (69 versus 71).

Tabel 2

Startersindex: aantal starters per 1000 vestigingen per gemeente

Aantal starters in 2010			Gemid. aantal starters 2006-2010		
	Gemeente	Score		Gemeente	Score
1	Breda	93	1	Breda	80
2	Roosendaal	88	2	Bergen op Zoom	79
3	Bergen op Zoom	87	3	Roosendaal	72
4	Etten-Leur	86	4	Etten-Leur	69
5	Oosterhout	73	5	Oosterhout	68
6	Woensdrecht	70	6	Woensdrecht	62
7	Drimmelen	64	7	Rucphen	61
8	Steenbergen	63	8	Steenbergen	61
9	Halderberge	60	9	Drimmelen	59
10	Zundert	57	10	Geertruidenberg	56
11	Alphen-Chaam	57	11	Baarle-Nassau	54
12	Baarle-Nassau	56	12	Moerdijk	54
13	Rucphen	56	13	Halderberge	53
14	Moerdijk	55	14	Zundert	53
15	Geertruidenberg	46	15	Alphen-Chaam	50
	West-Brabant	77		West-Brabant	69
	Nederland	84		Nederland	71

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Meeste starters actief in de dienstverlening

De meeste starters in West-Brabant zijn te vinden in de persoonlijke dienstverlening. Het betreft een brede groep activiteiten op het gebied van persoonlijke verzorging (o.a. kappers, manicures, pedicures), maar ook om journalisten en meer cultureel/recreatieve activiteiten. In totaal gaat het om 682 starters (15,7%). Ook de adviesdiensten (vooral organisatie en adviesbureaus) en algemene diensten (met name zorg) waren in 2010 populair. Het zijn dus vooral de meer dienstverlenende sectoren met veel starters. Het gaat hierbij vaak om 'laagdrempelige' activiteiten met veel zzp-ers. Buiten de dienstverlening kennen de detailhandel (579 starters) en de bouw (456 starters) de meeste starters. De verdeling van het aantal starters wijkt in West-Brabant nauwelijks af van het landelijke beeld.

Tabel 3

Aantal startende ondernemingen in West-Brabant naar sector (2010)

Sector	Starters 2010			Groei 2009-2010
	Abs.	%	Nederland %	Abs.
Landbouw	68	1,9	1,6	-10
Industrie	136	3,2	3,1	-3
Bouw	456	9,6	10,5	31
Groothandel	227	4,7	5,2	-18
Detailhandel	579	12,7	13,3	79
Horeca	182	3,3	4,2	52
Vervoer	138	3,0	3,2	17
Financiën	32	0,6	0,7	22
Adviesdiensten	622	15,6	14,3	1
Facilitaire diensten	598	14,9	13,8	53
Persoonlijke diensten	682	15,8	15,7	43
Algemene diensten	619	14,7	14,3	78
Totaal bedrijfsleven	4.339	100,0	100,0	345

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Vooral groei detailhandel en algemene diensten

In de periode 2006-2008 kende de bouwsector nog de meeste starters. Dat was de periode van voor de bouwcrisis. Het aantal starters in de bouw nam in 2010 wel weer wat toe (+31), maar de sector is nog ver verwijderd van het 'oude' niveau. Vooral de detailhandel (+79) en de algemene diensten (+78) laten in 2010 de sterkste groei zien. Bij de detailhandel gaat het vooral om een sterke groei van het aantal webwinkels. In de landbouw, industrie en groothandel is het aantal starters in 2010 gedaald.

Veel webwinkels en organisatie-adviesbureaus

Indien verder op brancheniveau wordt ingezoomd, blijkt dat de organisatie-adviesbureaus met 245 starters op nummer één staan. Binnen deze branche zijn veel zzp-ers actief op het gebied van interim-management, verandermanagement en overige bedrijfs-/overheidsadvisering. De detailhandel via internet (webwinkels) en de algemene burgerlijke en utiliteitsbouw (vooral klusbedrijven) zijn bijna net zo populair.

Tabel 4

Top 10 branches in West-Brabant met absoluut de meeste starters in 2010

	Branche	2010
1	Organisatie-adviesbureaus	245
2	Detailhandel via internet	243
3	Algemene burgerlijke en utiliteitsbouw	241
4	Schoonheidsverzorging, pedicures en manicures	169
5	Overige paramedische praktijken en alternatieve genezers	123
6	Industrieel ontwerp en vormgeving	90
7	Bedrijfsopleiding en –training	88
8	Haarverzorging	86
9	Reclame-ontwerp- en –adviesbureaus	74
10	Ontwikkelen en produceren van maatwerksoftware	68

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Vrouwen goed voor bijna 40% van aantal startende ondernemers

Van het totaal aantal startende ondernemers in 2010 was in West-Brabant 40% vrouw en 60% man. Landelijk ligt deze verhouding precies gelijk. Het aandeel vrouwelijke starters is de afgelopen jaren gestegen. In 2005 was nog eenderde van de starters vrouw.

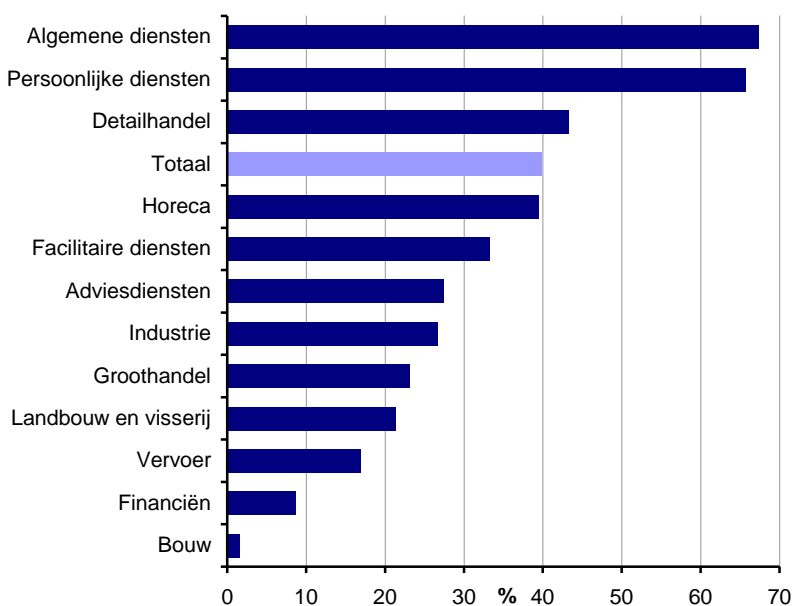
De verhouding mannen-vrouwen ligt per sector verschillend. In sectoren als de bouw (2%), financiën (9%) en vervoer (17%) zijn maar weinig vrouwen actief. Daarentegen hebben zij de overhand in algemene diensten (67%) en de persoonlijke diensten (66%). Het gaat hierbij om activiteiten waar traditioneel veel vrouwen actief zijn.

Veel mannelijke starters in adviesdiensten en de bouw

De persoonlijke diensten (28%) en de algemene diensten (25%) zijn goed voor meer dan de helft van alle vrouwelijke starters. Ook binnen de detailhandel (15%) zijn veel vrouwen gestart, veelal met een webwinkel. De top 3 sectoren met (absoluut gezien) de meeste mannelijke starters zijn de adviesdiensten (18%), de bouw (16%) en de facilitaire diensten (16%). Bij de facilitaire diensten gaat het vooral om IT-gerelateerde branches.

Figuur 3

Aandeel vrouwen binnen het aantal startende ondernemers in West-Brabant (2010)

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Gemiddelde leeftijd van een starter is 38 jaar

De gemiddelde leeftijd van een starter uit 2010 is 38 jaar. Dit geldt zowel voor West-Brabant als landelijk. Wanneer naar de leeftijdsopbouw wordt gekeken, blijkt dat ongeveer één op de tien starters onder de 25 jaar is. Met name in de periode 25 t/m 45 wordt er het meest gestart. Mannen beginnen over het algemeen iets eerder met een eigen bedrijf dan vrouwen. Van de mannen is 28% van alle starters onder de 30 jaar, bij de vrouwen is dat 22%. Mannen kennen ook wat meer oudere starters. Zo'n 7,5% van alle mannelijke starters is ouder dan 60 jaar, bij de vrouwen is dat maar 2,6%. Bij vrouwen ligt de piek vrij sterk in de periode 35 t/m 45 jaar. Ondanks deze verschillen is de gemiddelde leeftijd van mannen en vrouwen precies gelijk.

Tabel 5

Startende ondernemers naar leeftijd en geslacht in West-Brabant (2010)

Leeftijd	Mannen %	Vrouwen %	Totaal %	Verskil man/vrouw %
tot 20 jaar	0,9	0,4	0,7	0,5
20 t/m 24 jaar	11,4	8,1	10,1	3,3
25 t/m 29 jaar	15,5	13,3	14,6	2,2
30 t/m 34 jaar	12,4	11,5	12,1	1,0
35 t/m 39 jaar	13,3	17,6	15,0	-4,3
40 t/m 44 jaar	15,3	17,5	16,2	-2,2
45 t/m 49 jaar	11,5	14,6	12,7	-3,1
50 t/m 54 jaar	7,7	8,8	8,1	-1,1
55 t/m 59 jaar	4,6	5,6	5,0	-1,0
60 t/m 64 jaar	4,6	1,6	3,4	3,0
65 en ouder	2,9	1,0	2,1	1,8
Totaal	100,0	100,0	100,0	0,0

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Één op de zeven starters is van buitenlandse herkomst

Van alle startende ondernemers in West-Brabant is 14% van buitenlandse origine. De herkomst van een starter wordt bepaald aan de hand van het geboorteland. Hierdoor blijven tweede en derde generatie allochtonen grotendeels buiten beeld. Het aandeel 'allochtone' starters zal derhalve hoger liggen. Landelijk (18%) ligt het aandeel buitenlandse starters hoger dan in West-Brabant.

Meeste buitenlandse starters uit Polen

De meeste buitenlandse starters in West-Brabant zijn afkomstig uit Polen, België en Turkije. Landelijk gaan Turkije, Suriname en Polen aan kop. Opvallend is de tweede positie van België. Dit heeft natuurlijk te maken met de grensligging van West-Brabant. Landelijk heeft België slechts een aandeel van 2% binnen het totaal aantal buitenlandse starters, in West-Brabant is dat ruim 14%. Ondanks dat nog altijd veel starters afkomstig zijn uit Polen, ligt dit aantal duidelijk lager dan een aantal jaren geleden. In 2005 waren er in West-Brabant nog meer dan 160 Poolse starters. De daling is onder te verklaren door veranderde wetgeving, waardoor Polen eenvoudiger een werkvergunning krijgen.

Tabel 6

Top 10 aantal buitenlandse startende ondernemers in West-Brabant per land (2010)

Land	Starters	% binnen totaal aantal buitenlands starters
	Abs.	
Polen	92	14,2
België	73	11,2
Turkije	54	8,3
Marokko	32	4,9
Roemenië	28	4,3
Bulgarije	27	4,2
Suriname	26	4,0
Duitsland	25	3,8
Nederlandse Antillen	21	3,2
China	20	3,1

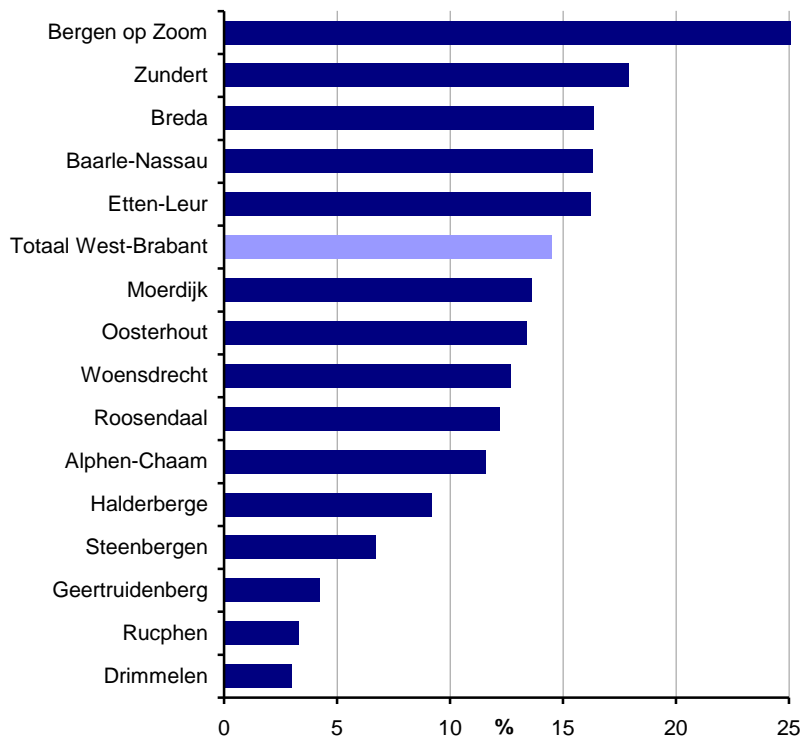
Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Hoogste aandeel buitenlandse starters in Bergen op Zoom

Het aandeel buitenlandse starters wisselt sterk per gemeente. De gemeente Bergen op Zoom kent het hoogste aandeel buitenlandse starters. Hier is één op de 4 startende ondernemers van buitenlandse origine. Ook in Zundert, Breda, Baarle-Nassau en Etten-Leur ligt het aandeel boven het regionale gemiddelde. In Geertruidenberg, Rucphen en Drimmelen kennen nauwelijks buitenlandse starters.

Figuur 4

Aandeel buitenlandse startende ondernemers per gemeente (2010)

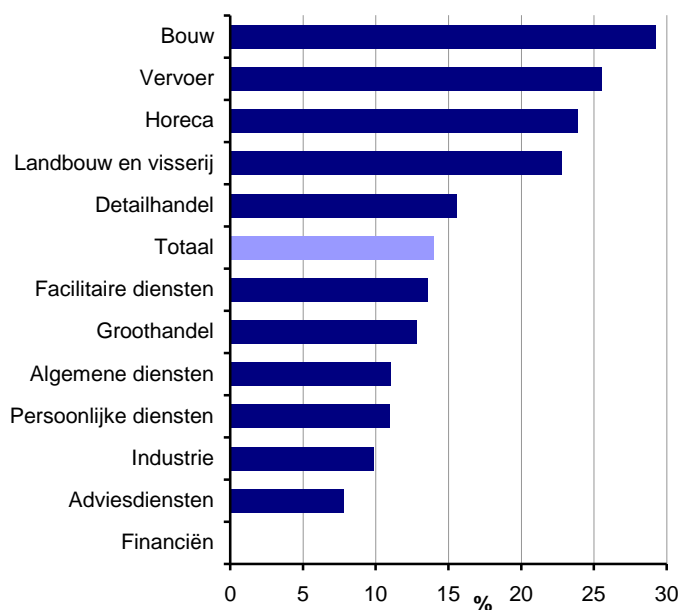
Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland

Bouw kent hoogste aandeel buitenlandse starters

Bijna 30% van alle startende ondernemers in de bouwsector heeft een buitenlands paspoort. Ook binnen de vervoerssector (26%), de horeca (24%) en de landbouw (23%) ligt het aandeel boven het gemiddelde. In de meer dienstverlenende sectoren, maar ook in de industrie is het aandeel buitenlandse starters relatief laag.

Figuur 5

Aandeel buitenlandse startende ondernemers per sector (2010)

Bron: Kamer van Koophandel Zuidwest-Nederland